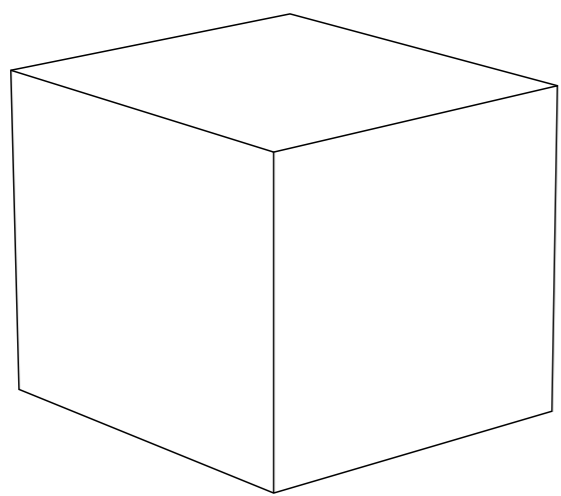
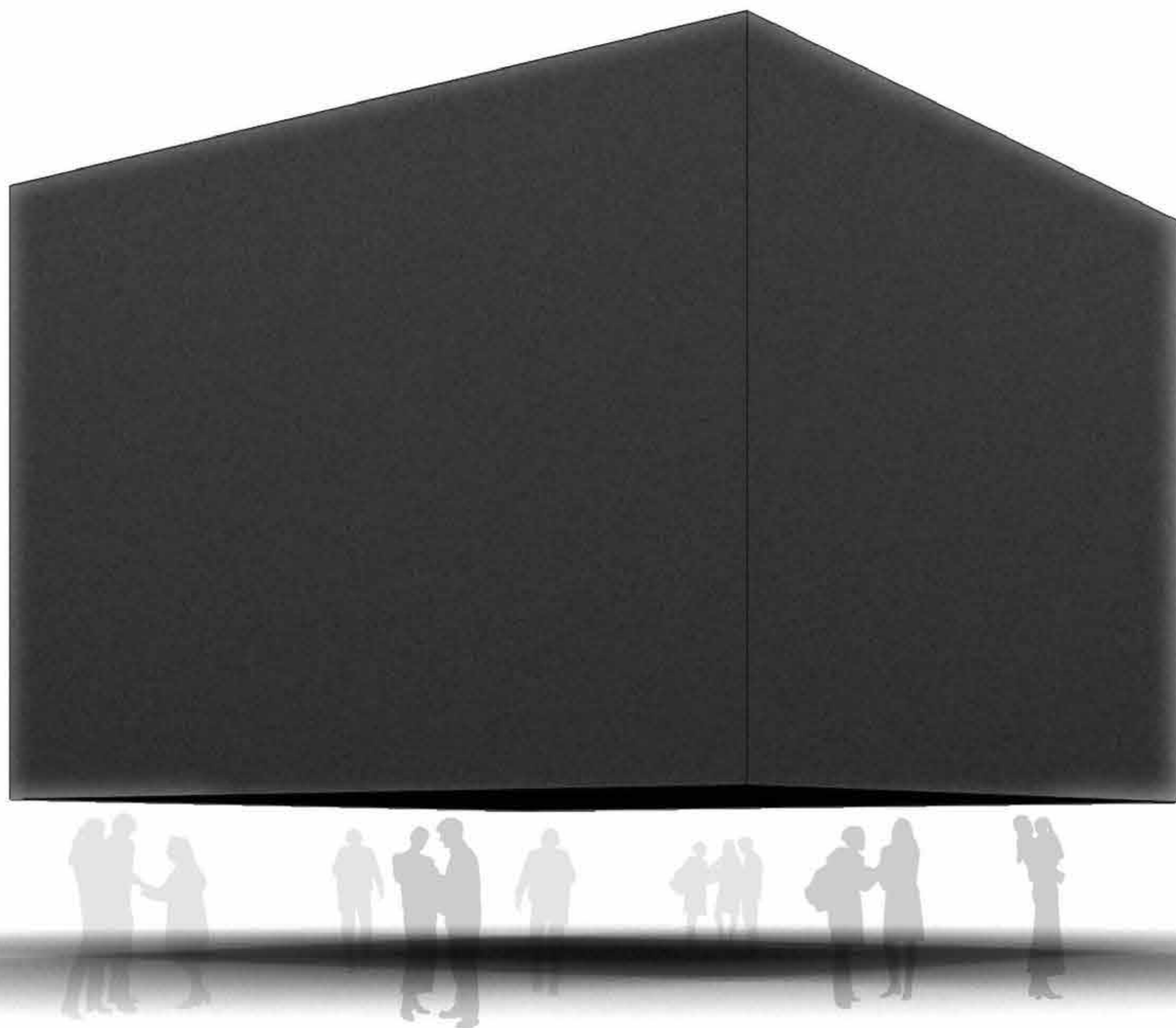
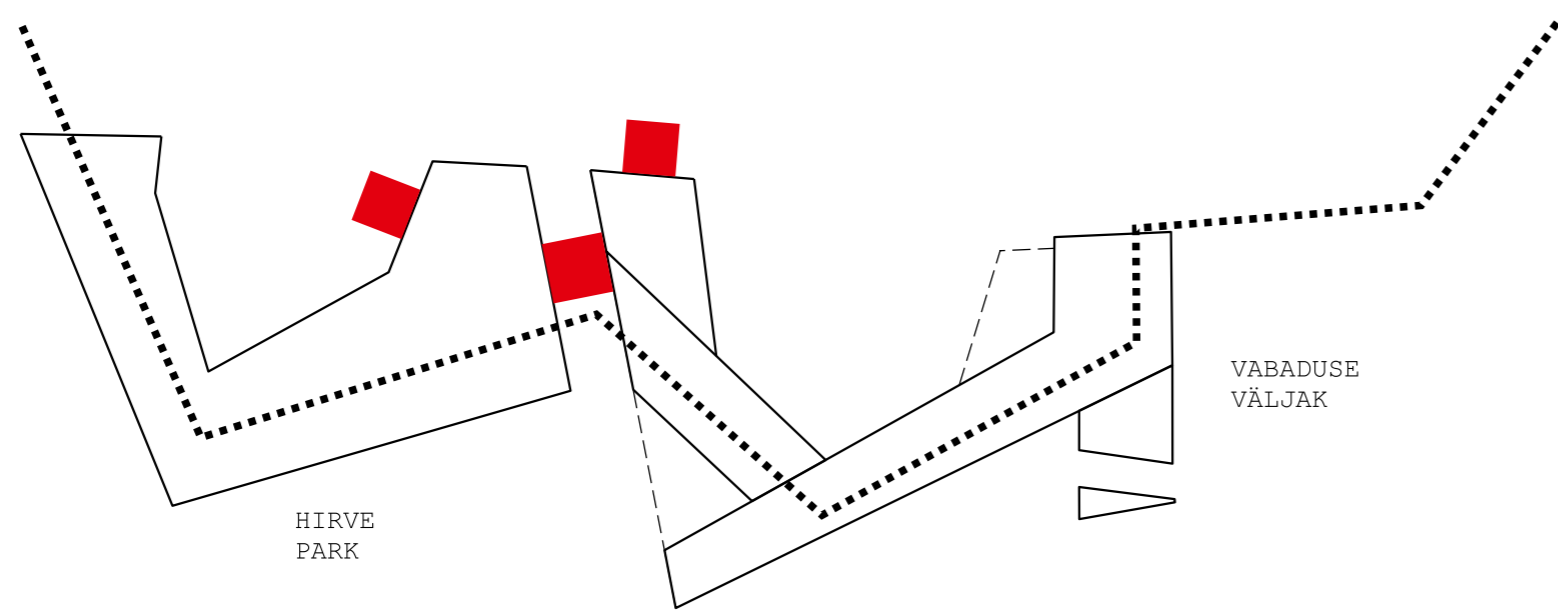

Kommunismiohvrite memoriaali võistlus

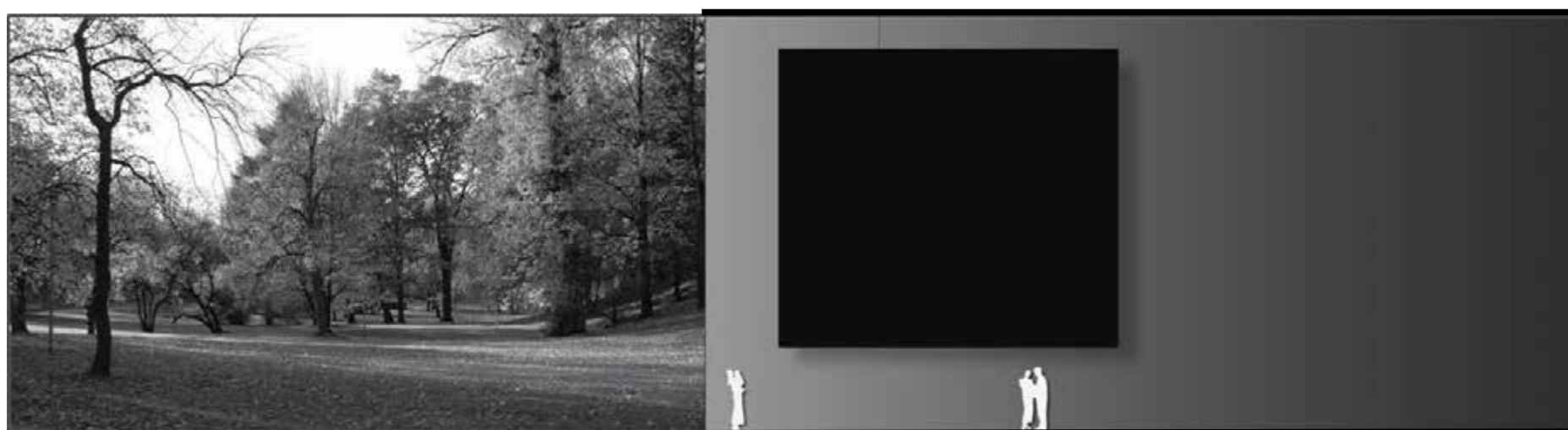
Kommunistlik režiim tähendas Eestile kõike seda, mis on vabaduse vastand. Iseseisva riigi okupeerimine oli selle mittevabaduse esimene jõudemonstratsioon, ent vabadus oli sellele süsteemile vastumeelne ka kõikides oma teistes avaldumisvormides. See oli režiim, mis surus inimese normidesse, millega polnud võimalik kohaneda ilma oma individuaalsust kas moonutamata, varjamata või seda ohvriks toomata.

Meie töös kujutab totalitaristlikku võimu kogu selle ähvardavas suuruses **must kast**, mis mõjub ruumiliselt raamivalt, ahistavalt ja individuaalsust lämmatavalt. Suure musta kasti pind koosneb väiksematest, vahelduva kuju ja suurusega kastides, mis sümboliseerivad nende inimeste elusid, kelle kommunistlik režiimi oma kasti surus ehk kes selle režiimi all kannatasid. Nii mõjub too suuremõtmeline kuubik eemalt vaadates geomeetriliselt korrapärasena, lähedalt vaadates aga eristab silm selle kuubiku ebakorrapärasusi. Ideaalne vorm osutub illusiooniks, valeks.

Monument on edukas vaid siis, kui ta suudab hoida ärgsana mälestust kommunismi ohvritest. Seega peab ta asuma kohas, kus ta oleks aktiivselt kasutatav, kus ta oleks inimestel silme ees. Teiseks tuleb arvestada asukoha sümbolse väärtusega. Kommunismi ohvrite mälestus on tükike suuremast loost. Monumenti külastades peaks ümbritsev ruum ärgitada inimest märkama seoseid selle ajaloolise sündmuse ja teiste meie riigi jaoks oluliste mälestuste vahel. Seepärast peab monument asuma kohas, kuhu on ruumiliselt talletatud meie riigi ja rahva lugu.

Neid kahte asjaolu arvesse võttes oleks monumendi jaoks sobiv koht **Vabaduse väljaku ja Hirve pargi vaheline ala**. Täpsema asukoha valik selgitatakse edasise töö käigus. Asukoht sõltub eri osapoolte koostööst nagu linn, maaomanikud, muinsuskaitseamet jne...

Memoriaali lõige võimalikust asukohast Vabaduse Väljaku ja Hirve Pargi vahe kulgeval teel

KOHAL

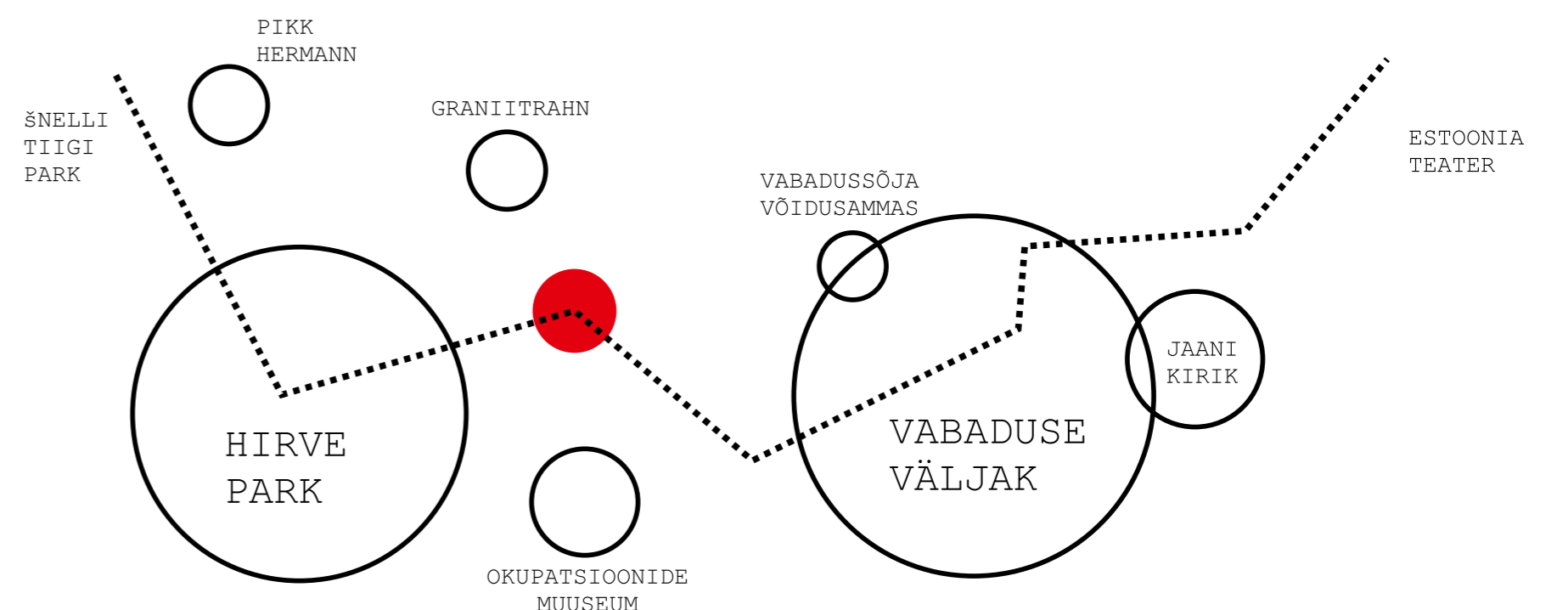

SILMAPIIRL

ALL

Enamike Eesti inimeste jaoks seostub 50 aastane kommunistlik režiim kas otse või kaude vägivallega. Selle vägivalga ohvrid on seda keerulisem kokku lugeda, et too vägivald väljendas ennast nii otse agressioonina nagu küüditamised ja vangistamised kui ka üldise hirmu õhkkonnana, mis aastakümneid inimeste maailmapilti mõjutas. Kommunistliku režiimi kõige võimsamaks relvaks oligi hirm. Hirm ohu ees, mis sind ahistab, alla surub ja pidevalt valvel hoiab.

Just seepärast pole must kast meie töös asi, mida vaadata eemalt või kõrvalt, vaid midagi, mida inimene tunneb oma **pea kohal** - rõhuva, suure ja ähvardavana.

Monumendi eesmärk on tekitada külastajas sedavõrd intensiivne ruumikogemus, et inimene hakkaks iseennast siin kujutatava ajaloolise mälestusega emotsionaalselt seostama. Emotsionaalset mõjusust aitab võimendada rippuvat musta kasti ümbritsev ruum. Viime oma töös musta kasti suurde ja sügavasse suletud ruumi, kus monumendi vastuvõttu hakkavad mõjutama tugevad ruumilised kontrastid. Avarale välisruumile vastandub siin hämar, kõhedusttekitav siseruum, kuhu ebamugav sisse astuda. Astudes sellesse hämarasse ruumi, leiab külastaja ennast küll mõõtmelisel avaras paigas, aga selle ruumi avarusega on ebamugav kontrastis laest alla rippuva musta kasti madal lagi. Kasti alla jõudes tekib kitsikusse aetud tunne, mis sunnib külastajat instinktiivselt selga küüru tõmbama.

Suletud ruumist tagasi õue valguse kätte tulemine tekitab pärast sellist kogemust hea vaba tunde - miski halb on selja taha jäänud. Efekti suurendab see, et koheselt pärast sellist ruumilist kogemust näeb inimene oma vahetus läheduses mitmeid teisi ajalooliselt olulisi sümboleid, mis meenutavad talle, mis roll on siinsel monumendil ühes suuremas, meie kõikide elu määravas loos.

Märgusõna: „Kommunism on õhus“